

ПОКАЗАТЕЉИ КВАЛИТЕТА ВОЂЕЊА ЛИСТА ЧЕКАЊА У БОЛНИЦАМА У БЕОГРАДУ ЗА ПЕРИОД 1.01.-31.12. 2016. ГОДИНЕ

Листе чекања се формирају за оне медицинске процедуре и интервенције за чијим пружањем постоје веће потребе него што су расположиве могућности. Формирањем Листа чекања обезбеђује се правичност у пружању здравствених услуга у условима рада са ограниченим финансијским средствима, карактеристичним за скоро све системе здравствене заштите у свету.

Републички фонд за здравствено осигурање је, Правилником о листама чекања («Службени гласник РС» бр. 25/13) дефинисао врсте здравствених услуга за које се воде Листе чекања. Листе чекања формирају саме здравствене установе на основу "Клиничких критеријума и методологије за утврђивање листе и времена чекања за здравствене услуге у здравственим установама", које је сачинио Институт за јавно здравље Србије"др Милан Јовановић-Батут", у сарадњи са референтним здравственим установама и републичким стручним комисијама.

Листе чекања се воде за следеће здравствене услуге:

1. Преглед на компјутеризованој томографији (ЦТ) и магнетној резонанци (МР)
  - 1.1. ЦТ преглед главе
  - 1.2. ЦТ преглед главе и врата
  - 1.3. ЦТ преглед кичменог стуба
  - 1.4. МР преглед главе
  - 1.5. МР преглед кичменог стуба
  - 1.6. ЦТ преглед грудног коша
  - 1.7. ЦТ преглед абдомена и мале карлице
  - 1.8. МР преглед абдомена
  - 1.9. МР преглед мале карлице
  - 1.10. МР преглед мускулоскелетног система
  - 1.11. МР преглед дојки
2. Дијагностичка коронарографија и/или катетеризација срца
3. Реваскуларизација миокарда (ПТЦА са имплантацијом стента)
  - 3.1 Нехируршка ревакуларизација миокарда
  - 3.2 Хируршка ревакуларизација миокарда
4. Уградња пејсмејкера и кардиовертер дефибрилатора (ICD)
5. Уградња вештачких валвула
6. Уградња графтова од вештачког материјала и ендоваскуларних графт система
7. Операција сенилне и пресенилне катаракте са уградњом интраокуларних сочива
8. Уградња имплантата у ортопедији (кукови и колена).

Уколико је пружање ових здравствених услуга хитно, здравствене установе су дужне да их пруже мимо Листа чекања.

Показатељи квалитета који се односе на вођење листа чекања су:

1. Број нових пацијената стављених на листу чекања у извештајном периоду
2. Процент урађених интервенција - процедура са листа чекања у односу на укупан број урађених интервенција - процедура
3. Просечна дужина чекања за извршену процедуру или интервенцију са листе чекања на нивоу здравствене установе.

С обзиром да је промењен Правилник о показатељима квалитета здравствене заштите, од 1. јула 2011. године се не прати показатељ који се односи на проценат пацијената којима је извршена интервенција или процедура са листе чекања у односу на укупан број пацијената на листи. Додата су 2 нова показатеља (процент упутних

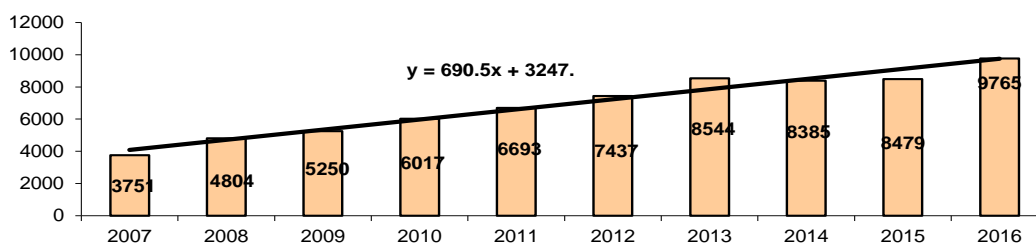
дијагноза за компјутеризовану томографију ендокранијума подударних са налазом после обављене дијагностичке процедуре и проценат упутних дијагноза за магнетну резонанцу ендокранијума подударних са налазом после обављене дијагностичке процедуре), али се у складу са Методолошким упутством за поступак извештавања здравствених установа о показатељима квалитета здравствене заштите, за сада неће пратити.

У оквиру активности на унапређењу квалитета здравствене заштите, Републички фонд за здравствено осигурање је дизајнирао јединствени софтверски програм за вођење Листа чекања за наведене процедуре и интервенције. Подаци коришћени за ову анализу добијени су из наведеног софтверског програма.

За **тоталну протезу кука и колена** у 5 болница у Београду које раде ову операцију (КЦС, клиничко-болнички центри: „Звездара“, „Земун“ и „Бежанијска коса“ и Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“), на дан 31.12.2016. године чекало је 9.765 пацијената, што је највећа вредност од 2007. године (графикон 1). Највише пацијената (7.304 или око 75% од укупног броја), чекало је на операцију у Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ (табела 1).

Број пацијената на листи чекања за тоталну протезу кука и колена у болницама у Београду, 2007-2016. год.

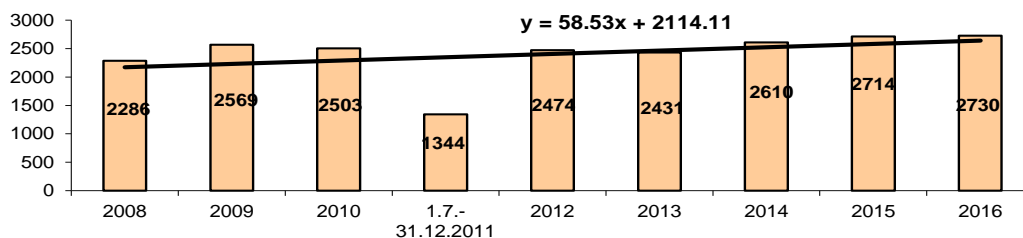
Графикон 1.

У периоду јануар-децембар 2016. године уградња тоталне протезе кука и колена је извршена код 2.730 пацијената, што је више у односу на све претходне године (графикон 2).

Број пацијената којима је урађена процедура уградње тоталне протезе кука и колена у болницама у Београду, 2008.-2016.године

Графикон 2.

Највише операција, око 72% од укупног броја (као и претходне године), урађено је у Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“, 1969. У односу на претходну годину, већи број операција је урађен у Институту „Бањица“, КБЦ „Звездара“ и КБЦ „Бежанијска коса“ (табела 1).

Подаци о квалитету вођења листи чекања за тоталну протезу кука и колена

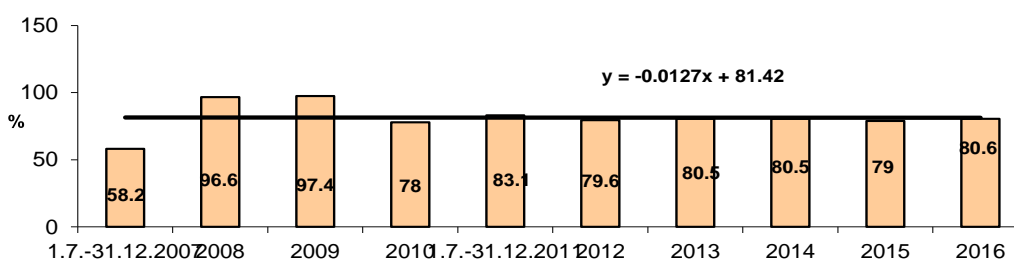
Табела 1.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број пацијената на листи на дан 31.12.			Бр. пацијената са листе којима је урађена процедура			Укупан број свих пацијената којима је урађена процедура у ЗУ			Укупан број дана на листи			Бр. нових пацијената на листи		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КБЦ Звездара	342	467	318	141	96	114	154	117	135	54504	30601	39297	220	240	312
КБЦ Земун	65	58	64	50	35	49	56	63	59	39661	12615	7640	86	77	101
КБЦ Б.Коса	455	603	784	154	144	165	210	201	215	24594	34117	49077	391	324	390
КЦС	1175	1019	1295	280	306	281	348	370	352	107114	98218	91504	753	713	668
Бањица	6348	6332	7304	1476	1563	1591	1842	1963	1969	746937	878437	941070	3524	3691	4190
УКУПНО	8385	8479	9765	2101	2144	2200	2610	2714	2730	972840	1053988	1128588	4974	5045	5661

Процент урађених процедура код пацијената са листе чекања у односу на укупан број урађених процедура је 80,6% и нешто је већи у односу на претходну годину (графикон 3). Највише урађених процедура са листе чекања је у КБЦ „Звездара“, 84,4%, а најмање у КБЦ „Бежанијска коса“, 76,7%.

Процент извршених процедура уградње тоталне протезе кука и колена са листе чекања у односу на укупан број ових процедура извршених у болницама у Београду

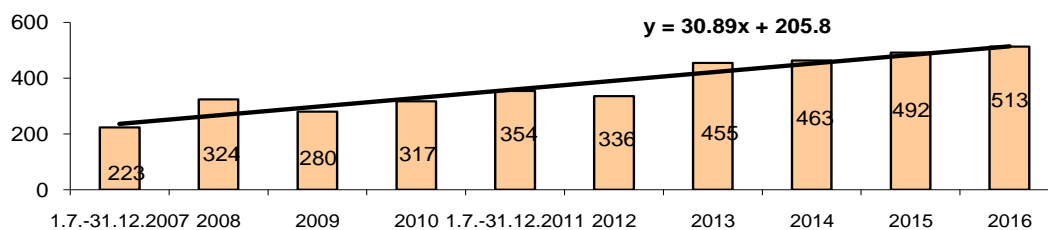
Графикон 3.

За оперисане пацијенте који су били на листи чекања, просечна дужина чекања на процедуру била је 513 дана и има тренд раста (графикон 4). Највише се на операцију тоталне протезе кука чекало у Институту „Бањица“, око 19 месеци (2 месеца више у односу на претходну годину), а најмање се чекало у КБЦ „Земун“, око 5,2 месеца (табела 2).

Просечна дужина чекања на процедуру уградње тоталне протезе кука и колена у болницама у Београду, 2007-2016.године

Графикон 4.

У посматраном извештајном периоду уписано је на листу чекања 5.661 нових пацијената, што је највише од почетка праћења (графикон 5). Највише нових пацијената уписано је на листу чекања у Институту „Бањица“, 4.190, што је више у односу на претходну годину. Укупан број пацијената на листи чекања се повећава сваке године, јер је број урађених операција мањи од броја пацијената који се у току године упишу на листу чекања.

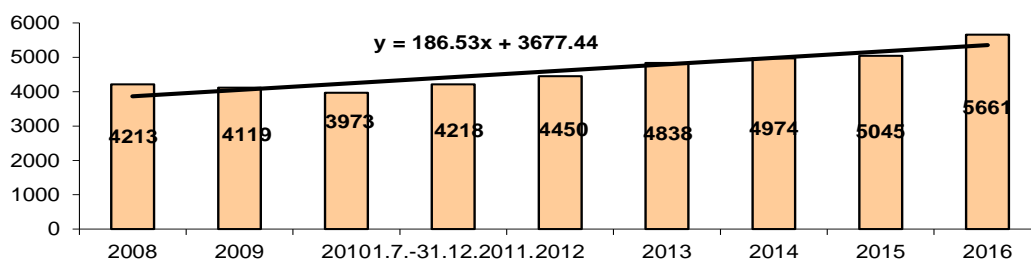
Показатељи квалитета вођења листа чекања за тоталну протезу кука и колена

Табела 2.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	% извршених процедура са листе у односу на укупан број			Број пацијената са листе чекања који су скинути/обрисани са листе чекања			Просечна дужина чекања (дани)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КБЦ Звездара	73.3	82.0	84.4			359	368.6	318.8	344.7
КБЦ Земун	91.6	55.6	83.0		46	47	793.2	360.4	155.9
КБЦ Б.Коса	89.3	71.6	76.7	73			159.7	236.9	297.4
КЦС	8.0	82.8	79.8			72	382.7	321	325.6
Бањица	80.1	79.6	80.8	2625	2295	1609	506.0	562	591.5
УКУПНО	70.8	79.0	80.6	2698	2341	2087	463.0	491.6	513.0

Број нових пацијената на листи чекања за интервенцију уградње тоталне протезе кука и колена у болницама у Београду, 2008-2016.године

Графикон 5.

Са листе чекања је у овом периоду скинуто 2.087 пацијената (2.341 у претходној години), од којих 1.609 у Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ (табела 2). Податак о броју скинутих – обрисаних пацијената са листе чекања је непоуздан, с обзиром да се не може добити из софтверске апликације РФЗО, која је извор података за овај извештај.

Подаци из Клиничког центра Србије и Института за ортопедско хируршке болести „Бањица“ омогућавају да се посебно анализирају листе чекања за **ендопротезе кука и ендопротезе колена**.

На дан 31.12.2016. године био је 5.151 пацијент на листи чекања за **ендопротезу колена** (за 815 више у односу на претходну годину), што је више од броја пацијената који су на листи чекања за ендопротезу кука. Највећи број пацијената, 4.493 је на листи у Институту „Бањица“, за 658 више у односу на претходну годину. Урађено је само 646 операција уградње ендопротезе колена, за 25 мање него претходне године (524 у Институту „Бањица“). Просечна дужина чекања на интервенцију била је 868 дана у Институту „Бањица“ (за 30 дана већа у односу на претходну годину), а 361 дан у КЦС (57 дана више у односу на претходну годину). На листу чекања, уписано је 2.163 нових пацијената (за 133 више у односу на прошлу годину), од којих 1.861 у Институту „Бањица“. Од укупног броја уграђених ендопротеза колена, са листе чекања је било 602 или 93,2% пацијената (89,9% у претходној години). У току године са листе је скинуто 708 пацијената (674 у Институту „Бањица“). И у 2016. години је настављен тренд да је број уписаних пацијената на листу чекања за ендопротезу колена знатно већи од броја урађених операција.

На уградњу **ендопротезе кука**, на дан 31.12.2016. године, чекало је у ове 2 установе 3.448 пацијента (за 605 више у односу на претходну годину) од којих 2.811 у Институту „Бањица“ (за 314 више у односу на претходну годину). Уграђено је 1.657 ендопротеза (за 5 мање него прошле године). Просечна дужина чекања била је 466 дана у Институту „Бањица“ (25 дана више него прошле године), а 304 дана у КЦС (за 29 мање него претходне године). Од укупног броја уграђених ендопротеза кука, са листе чекања је било 76,7% пацијената у Институту „Бањица“, а 76,1% у КЦС. На листу чекања, уписано је 2.695 нових пацијената (321 више него прошле године), од којих 2.329 у Институту „Бањица“. У току године, у овом Институту са листе је скинуто 935 пацијената, а у КЦС 38 пацијената. И у 2016. години је настављен тренд да је број уписаних пацијената на листу чекања за ендопротезу кука већи од броја урађених операција.

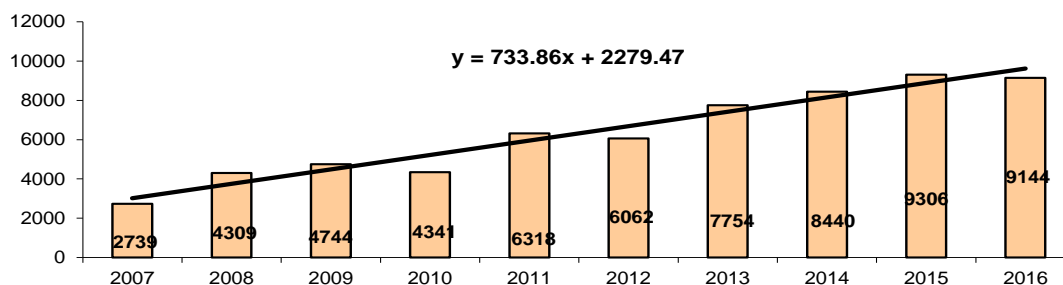
Према подацима из других држава (подаци се односе на 2014. и 2015. годину), у Холандији се на ендопротезу кука чека око 40 дана, у Мађарској, Шпанији и Норвешкој око 150 дана, а преко 365 дана Пољској. Дужина чекања на ендопротезу колена у последњих неколико година смањена је у Холандији и износи око 50 дана и Естонији где још увек има високе вредности, око 400 дана, док је најдужа у Пољској, преко 500 дана (1). На основу ових података, можемо закључити да је **просечна дужина чекања у Београду, и за ендопротезу кука и за ендопротезу колена, знатно већа у односу на друге државе које публикују ове податке.**

Треба нагласити да се, због појединих пацијената који се на листи налазе изузетно дуго, користи медијана као објективнији показатељ уместо просечне дужине чекања. Тако је за операцију кука медијана чекања на листи око 40 дана у Данској, 60 дана у Италији, а преко 200 дана у Пољској и Естонији (1).

За **екстракцију катаракте са уграђивањем ланс-имлантата**, на дан 31.12.2016. године чекало је 9.144 пацијента, за 162 мање него претходне године (графикон 6). У односу на претходну годину, у КЦС је повећан број пацијената на листи чекања, а смањен у КБЦ „Звездара“ (табела 3).

Број пацијената на листи чекања за екстракцију катаракте са уградњом ланс имлантата у болницама у Београду, 2007-2016. год.

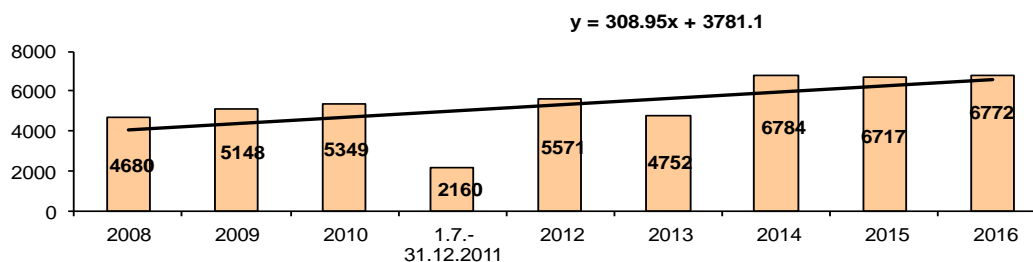
Графикон 6.

У току 2016. године операција катаракте са уградњом ланс-имлантата је извршена код 6.772 пацијента, што је нешто више у односу на претходну годину (графикон 7).

Број пацијената којима је урађена екстракција катаракте са уградњом ланс имплантата у болницама у Београду, 2008.-2016.године

Графикон 7.

Подаци о квалитету вођења листа чекања за операцију катаракте са уградњом ланс имплантата

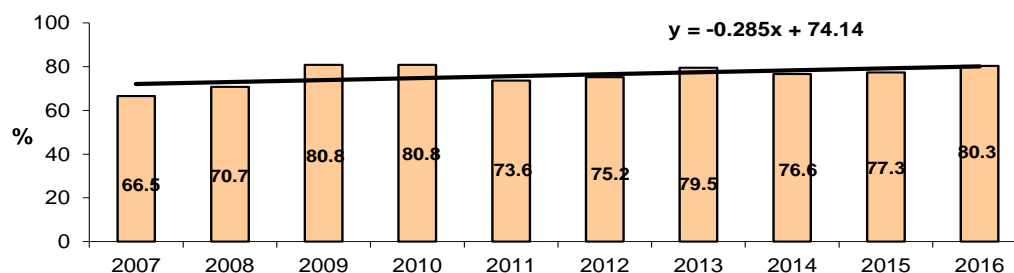
Табела 3.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број пацијената на листи на дан 31.12.			Бр. пацијената са листе којима је урађена процедура			Укупан број свих пацијената којима је урађена процедура у ЗУ			Укупан број дана на листи			Бр. нових пацијената на листи		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КБЦ Звездара	2376	2634	2755	1564	1607	1925	1624	1633	1957	590456	385182	400400	2080	3326	3021
КЦС	6064	6672	6389	3636	3589	3514	5160	5084	4815	1236240	1280232	1522012	5312	5598	5170
УКУПНО	8440	9306	9144	5200	5196	5439	6784	6717	6772	1826696	1665414	1922412	7392	8924	8191

Процент урађених процедура са листе чекања у односу на укупан број урађених процедура је 80,3%, више него претходне године, а у посматраном периоду овај показатељ има благо опадајући тренд (графикон 8).

Процент урађених екстракције катаракте са уградњом ланс имплантата са листе чекања у односу на укупан број ових процедура извршених у болницама у Београду

Графикон 8.

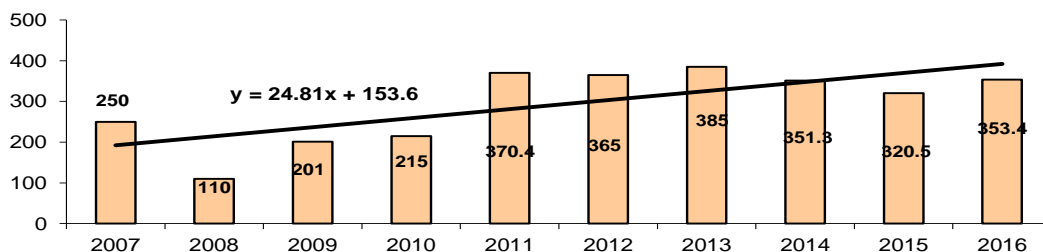
Просечна дужина чекања на процедуру екстракције катаракте са уградњом ланс имплантата била је 353,4 дана и већа је у односу на претходну годину (графикон 9). У КЦС пацијенти су на операцију чекали у просеку по 433 дана, а у КБЦ „Звездара“, по 208 дана (табела 4).

Према подацима из других држава (подаци се односе на 2014. и 2015. годину), у Холандији се на операцију катаракте чека око 40 дана, око 100 дана у Португалу, Шпанији и Финској и преко 400 дана у Пољској (1). На основу ових података, можемо

закључити да је просечна дужина чекања у Београду за операцију катаракте, знатно већа у односу на друге државе које публикују ове податке.

Просечна дужина чекања на процедуру екстракције катаракте са уградњом ленса имплантата у болницама у Београду, 2007-2016.године

Графикон 9.

Показатељи квалитета вођења листа чекања за операцију катаракте са уградњом ленса имплантата

Табела 4.

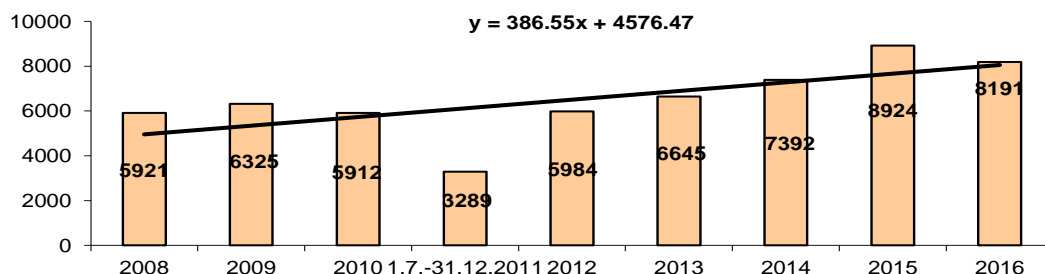
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	% извршених процедура са листе чекања у односу на укупан број			Број пацијената са листе чекања који су скинути/ обрисани са листе			просечна дужина чекања(дани)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КБЦ Звездара	96.3	98.4	98.4	0	0	1218	377.5	239.7	208.0
КЦС	70.5	70.6	73.0	0	0	1979	340.0	356.7	433.1
УКУПНО	76.6	77.3	80.3	0	0	3197	351.3	320.5	353.4

У посматраном извештајном периоду на листу чекања уписан је 8.191 нови пацијент (графикон 10), од којих 5.170 у КЦС. У 2016. години, са листе је скинуто 3.197 пацијената.

Број пацијената уписаних на листу чекања за екстракцију катаракте са уградњом ленса имплантата је већи од броја урађених операција у 2016. години, што је довело до повећања броја пацијената на листи чекања.

Број нових пацијената на листи чекања за интервенцију екстракције катаракте са уградњом ленса имплантата у болницама у Београду, 2007-2016.

Графикон 10.

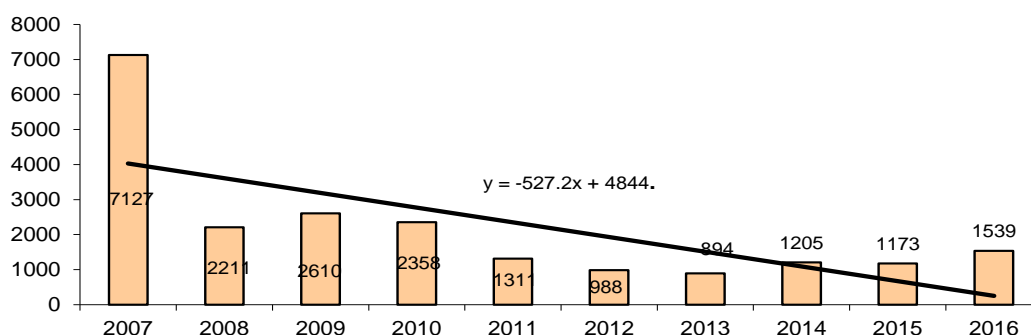

Интервенција **селективне коронарографије** у 2016. години, рађена је у 5 болница (КЦС, Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ и клиничко-болнички центри „Звездара“, „Земун“ и „Бежанијска коса“). У њима је, на дан 31.12.2016. године,

на листи чекања било 1.539 пацијента, што је за 366 више него у 2015. години. Број пацијената на листи чекања за ову процедуру има опадајући тренд од 2007. године, због отварања ангио – сала и у клиничко-болничким центрима и самим тим, већег броја урађених процедура (графикон 11).

Број пацијената на листи чекања за селективну коронарографију у болницама у Београду, 2007-2016. год.

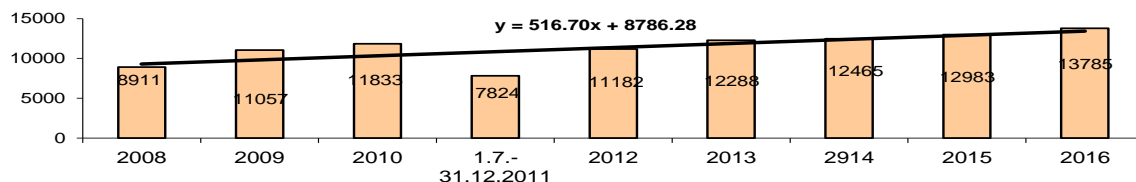
Графикон 11.

У току 2016. године, селективна коронарографија је урађена код 13.785 пацијената (графикон 12), што је највећа вредност у посматраном периоду. Код пацијената са листе чекања урађено је 7.816 процедура (табела 5).

Број пацијената којима је урађена селективна коронарографија у болницама у Београду, 2008-2016.године

Графикон 12.

Подаци о квалитету вођења листа чекања за селективну коронарографију

Табела 5.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број пацијената на листи на дан 31.12.			Бр. пацијената са листе којима је урађена процедура			Укупан број свих пацијената којима је урађена процедура у зУ			Укупан број дана на листи			Бр. нових пацијената на листи		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КБЦ Б.Коса	48	115	48	524	489	462	1336	1356	1061	11710	20114	37475	636	617	517
КБЦ Звездара	194	294	224	2580	1944	2634	3105	2910	3682	24032	56845	64533	2844	2347	2222
КБЦ Земун	71	135	204	437	464	353	1402	1301	1440	22558	29006	23417	557	627	578
КЦС	638	451	653	1528	1796	1842	4160	5007	5077	177398	164710	150811	2118	2164	2454
Институт „Дедиње“	254	178	410	2462	2409	2525	2462	2409	2525	95601	101317	100810	2829	2618	2874
УКУПНО	1205	1173	1539	7531	7102	7816	12465	12983	13785	331299	371992	377046	8984	8373	8645

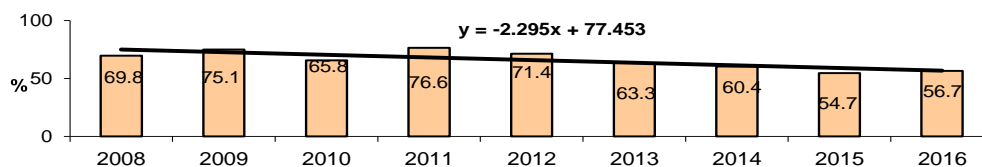
Процент урађених процедура са листе чекања у односу на укупан број урађених процедура је 56,7% (графикон 13) и има опадајући тренд. У КБЦ „Земун“ само 24,5% коронарографија је урађено код пацијената са листе чекања, у КЦС 36,3% и у КБЦ „Бежанијска коса“ 43,5%, док је знатно већи проценат у КБЦ „Звездара“, 71,5%. У

Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ све коронарографије су урађене код пацијената са листе чекања.

Процент урађених селективних коронарографија са листе чекања у односу на укупан број извршених селективних коронарографија у болницама у Београду

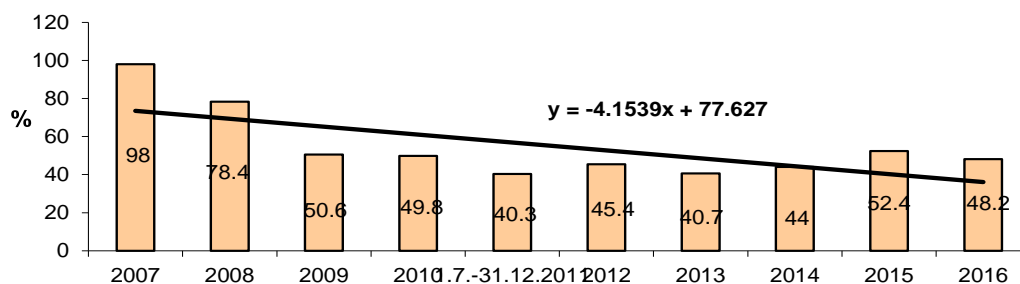
Графикон 13.

Просечна дужина чекања на селективну коронарографију била је 48,2 дана и мања је у односу на претходну годину (графикон 14). Највише се чекало у КЦС - 82 дана (али за 10 дана мање у односу на претходну годину), а затим у КБЦ „Бежанијска коса“ - 81 дан. У Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ пацијенти су у просеку чекали по 40 дана, а у КБЦ „Земун“ по 66 дана на селективну коронарографију. У КБЦ „Звездара“ пацијенти су чекали у просеку по 24,5 дана на ову интервенцију (табела 6). Просечна дужина чекања је повећана у односу на прошлу годину у КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Земун“.

Просечна дужина чекања на селективну коронарографију у болницама у Београду

Графикон 14.

У посматраном извештајном периоду уписано је на листу чекања 8.645 нових пацијената, што је више у односу на претходне године (графикон 15). Највише нових пацијената уписано је на листу чекања у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, 2.874, а затим у КЦС, 2.454 и КБЦ „Звездара“, 2.222.

Показатељи квалитета вођења листа чекања за селективну коронарографију

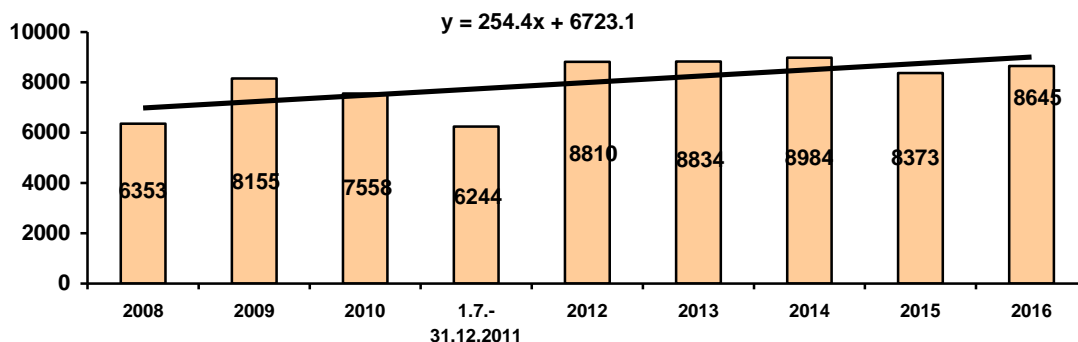
Табела 6.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	% извршених процедура са листе у односу на укупан број			Број пацијената са листе чекања који су скинути/ обрисани са листе			Просечна дужина чекања		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КБЦ Б.Коса	39.2	36.1	43.5	0		0	22.4	41.1	81.1
КБЦ Звездара	83.1	66.8	71.5	0		615	9.3	29.2	24.5
КБЦ Земун	31.2	35.7	24.5	49	28	21	51.6	62.5	66.3
КЦС	36.7	35.9	36.3	0		438	116.1	91.7	81.9
Инс. „Дедиње“	100.0	100	100.0	0		0	38.8	42.1	39.9
УКУПНО	60.4	54.7	56.7	49	28	1074	44.0	52.4	48.2

У истом периоду са листе чекања је скинуто 1.074 пацијента у КБЦ „Звездара“, КБЦ „Земун“ и КЦС.

Број нових пацијената уписаних на листу чекања за селективну коронарографију у болницама у Београду

Графикон 15.

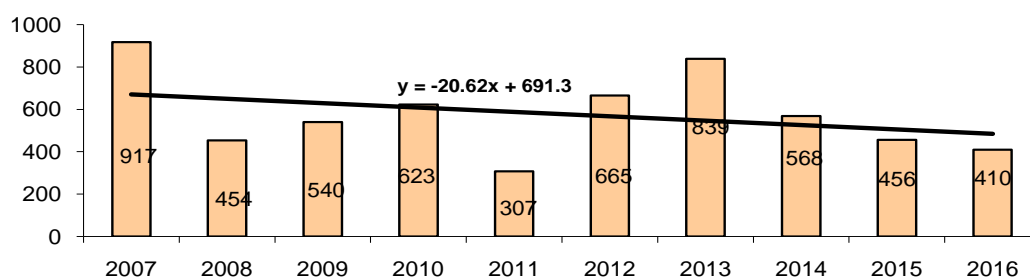

За интервенцију **катетеризације десног срца**, листа чекања се води у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“. На дан 31.12.2016. године на ову интервенцију је чекао 1.301 пацијент. У току године урађено је 539 катетеризација десног срца, а просечна дужина чекања на ову процедуру била је 309,8 дана. На листу је уписан 841 нови пацијент у току године.

За интервенцију **перкутане ангиопластике коронарних артерија балон катетером**, у 5 болница у Београду, на дан 31.12.2016. године чекало је 410 пацијената, што је мање у односу на претходне године (графикон 16). Највише пацијената на листи чекања (312) је у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (табела 7.).

Број пацијената на листи чекања за ПТЦА у болницама у Београду

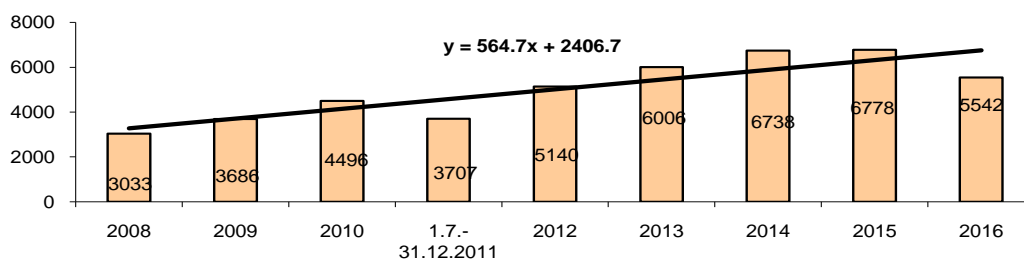
Графикон 16.

У току 2016. године, ова интервенција је извршена код 5.542 пацијента, што је најмања вредност у последње четири године (графикон 17).

Број пацијената којима је урађена ПТЦА у болницама у Београду

Графикон 17.

Са листе чекања био је 1.961 пацијент коме је урађена ПТЦА или 35,4% (графикон 18). ПТЦА су урађене код пацијената са листе чекања у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ у проценту од 100%, у КБЦ „Звездара“ 59,8%, у КБЦ „Бежанијска коса“ 19,8%, а у знатно мањем проценту у КЦС – 9,2% и КБЦ „Земун“ – 6,6% (табела 8).

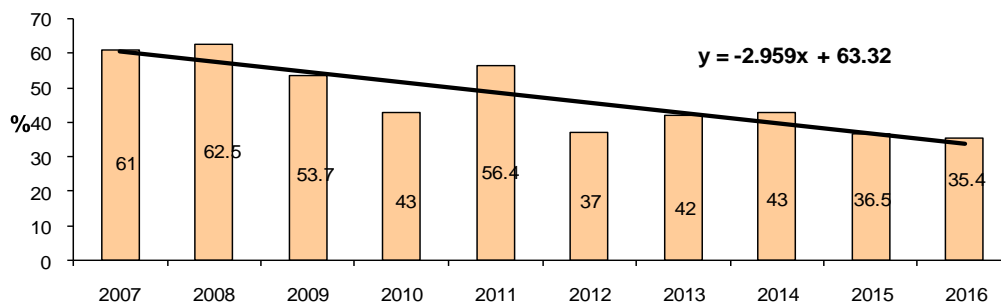
Подаци о квалитету вођења листа чекања за ПТЦА

Табела 7.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број пацијената на листи на дан 31.12.			Бр. пацијената са листе којима је урађена процедура			Укупан број свих пацијената којима је урађена процедура у ЗУ			Укупан број дана на листи			Бр. нових пацијената на листи		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КБЦ Б.Коса	6	20	16	132	111	104	668	677	524	3365	5063	8584	152	138	129
КБЦ Звездара	159	79	4	1539	1059	652	2193	2332	1091	29605	3147	1565	1460	1076	1240
КБЦ Земун	45	36	23	91	65	55	765	681	830	11226	6042	3514	153	102	78
КЦС	80	77	55	188	225	198	2154	2135	2145	20653	20122	15650	251	305	267
Инс. Дедиње“	278	244	312	958	953	952	958	953	952	97706	102007	85951	1065	1027	1057
УКУПНО	568	456	410	2908	2413	1961	6738	6778	5542	162555	136381	115264	3081	2648	2771

Процент урађених ПТЦА са листе чекања у односу на укупан број урађених ПТЦА у болницама у Београду

Графикон 18.

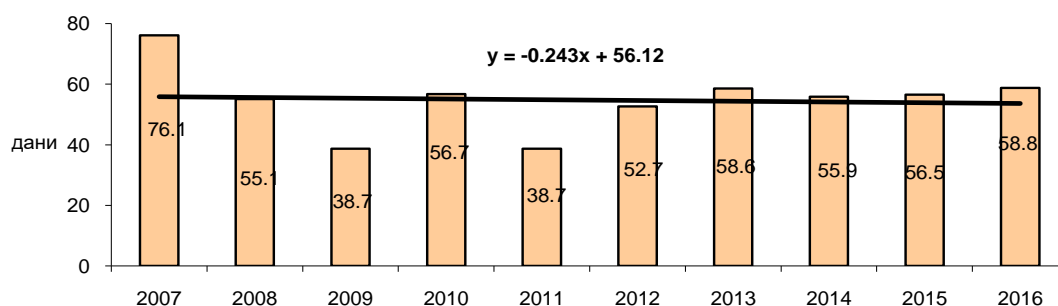
Просечна дужина чекања на процедуру била је око 58,8 дана и нешто је већа у односу на претходну годину посматрања (графикон 19). Постоје велике разлике у дужини чекања између здравствених установа. Најдуже се чека у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, 90,3 дана и КБЦ „Бежанијска коса“ -82,5 дана, а најкраће у КБЦ „Звездара“, само 2,4 дана (табела 8).

Показатељи квалитета вођења листа чекања за ПТЦА

Табела 8.

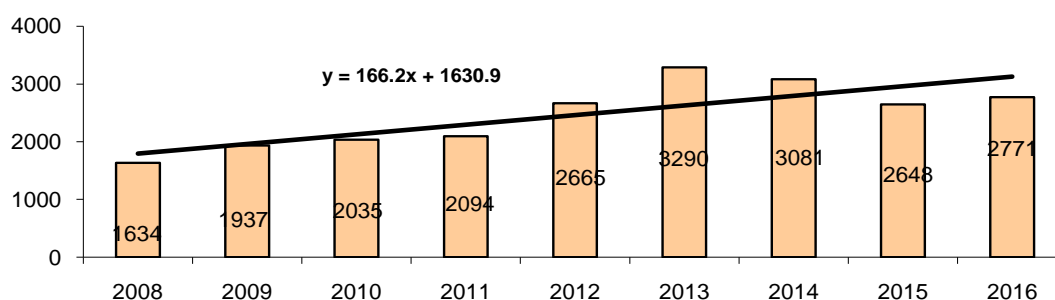
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	% извршених процедура са листе у односу на укупан број			Број пацијената са листе чекања који су скинути/ обрисани са листе			Просечна дужина чекања		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КБЦ Б.Коса	19.8	16.4	19.8		138	0	25.5	45.6	82.5
КБЦ Звездара	70.2	45.4	59.8			182	19.2	3	2.4
КБЦ Земун	11.9	9.5	6.6	17	1	0	123.4	93	63.9
КЦС	8.7	10.5	9.2			97	109.9	89.4	79.0
„Дедиње“	100	100	100			0	102	107.0	90.3
УКУПНО	43.2	35.6	35.4	17	139	279	55.9	56.5	58.8

Просечна дужина чекања на ПТЦА у болницама у Београду
Графикон 19.

У посматраном извештајном периоду уписан је на листу 2.771 нови пацијент (графикон 20). Као и претходне две године, највише нових пацијената уписано је на листу чекања у КБЦ „Звездара“ (1.240), за разлику од ранијих година, када је највише пацијената уписивано на листу у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“. Иако се из године у годину повећава број пацијената који се уписују на листу чекања за ПТЦА, због великог броја урађених процедура, број пацијената на листи се смањује.

Број нових пацијената уписаних на листу чекања за ПТЦА у болницама у Београду
Графикон 20.

У овом извештајном периоду са листе чекања је обрисано 279 пацијената, од којих 182 у КБЦ „Звездара“, а 97 у Клиничком центру Србије.

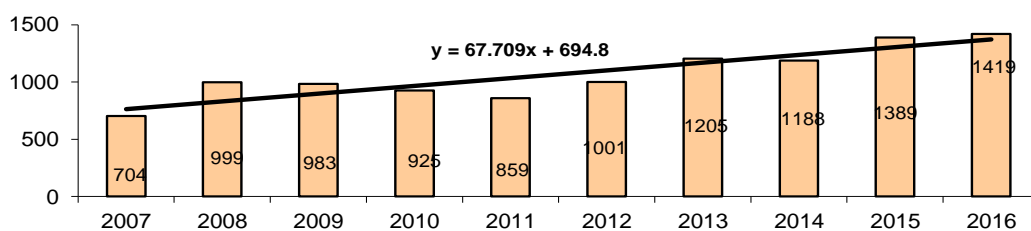
Уградња **вештачких валвула – митралних и аортних** обављала се у 2 болнице у Београду (КЦС и Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“), а на дан 31.12.2016. године, на овај поступак чекало је 1.419 пацијената, више него свих претходних година (графикон 21). На листи чекања у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ чекало је знатно више пацијената у односу на КЦС (табела 9).

Табела 9. Подаци о квалитету вођења листа чекања за уградњу вештачких валвула

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број пацијената на листи на дан 31.12.			Бр. пацијената са листе којима је урађена процедура			Укупан број свих пацијената којима је урађена процедура у ЗУ			Укупан број дана на листи			Бр. нових пацијената на листи		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КЦС	40	101	169	233	166	220	355	284	305	13272	14678	27833	278	273	348
Инс. „Дедиње“	1148	1288	1250	500	539	558	500	539	558	136652	140601	159897	766	856	911
УКУПНО	1188	1389	1419	733	706	778	855	826	863	149924	155315	187730	1044	1130	1259

Број пацијената на листи чекања за уградњу вештачких валвула у болницама у Београду, 2007-2016. год.

Графикон 21.

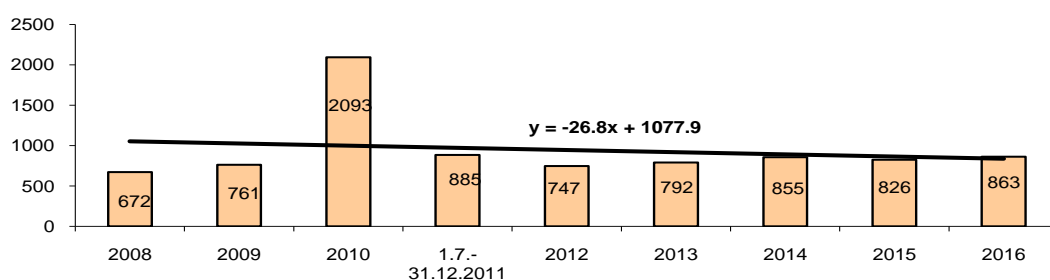

У току 2016. године уградња вештачких валвула је извршена код 863 пацијента, што је више у односу на претходну годину.

У анализираном периоду, највећи број пацијената којима је уграђена валвула био је 2010. године, када је уграђено чак 2.093 вештачких валвула, па се поставља питање тачности овог податка (графикон 22).

Број пацијената којима је извршено уграђивање вештачких валвула у болницама у Београду, 2008-2016. год.

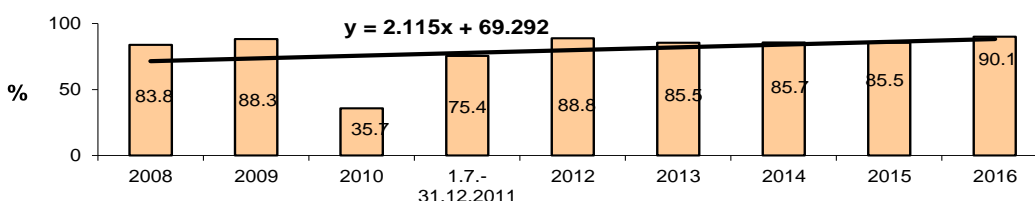
Графикон 22.

Са листе чекања урађена је интервенција код 778 пацијената, односно 90,1% од укупног броја, што је више него претходних година (графикон 23). Пацијенти са листе чекања мање су били заступљени у КЦС, 72,1%, а у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ сви пацијенти су били са листе чекања (табела 10).

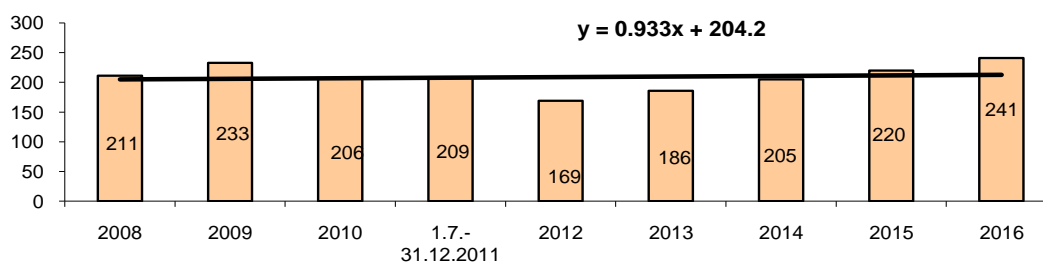
Процент уграђених вештачких валвула код пацијената са листе чекања у односу на укупан број уграђених вештачких валвула у болницама у Београду

Графикон 23.

Просечна дужина чекања на процедуру уградње вештачких валвула била је 241 дан, што је више у односу на претходне године (графикон 24). Просечна дужина чекања је у Институту „Дедиње“ у односу на претходну годину повећана са 261 на 286,5 дана, а у КЦС са 88 на 126,5 дана.

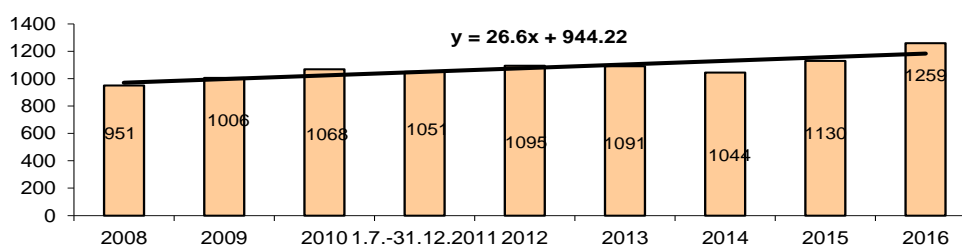
Просечна дужина чекања на уградњу вештачких валвула у болницама у Београду
Графикон 24.

У посматраном извештајном периоду уписано је на листу чекања 1.259 нових пацијената, што је више у односу на претходне године (графикон 25). У Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ уписано је 911 нових пацијената на листу чекања, а у КЦС 348 (табела 9). У Клиничком центру Србије 64 пацијента је обрисано са листе чекања.

Број нових пацијената уписаних на листу чекања за уградњу вештачких валвула у болницама у Београду

Графикон 25.

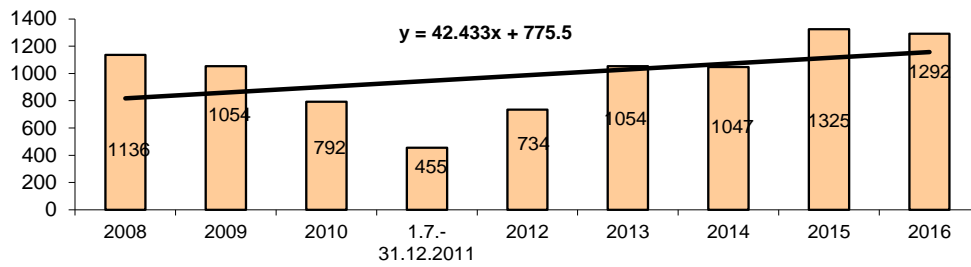
Табела 10. Показатељи квалитета вођења листе чекања за уградњу вештачких валвула

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	% извршених процедура са листе у односу на укупан број			Број пацијената са листе чекања који су скинути/ обрисани са листе			Просечна дужина чекања		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КЦС	65.6	58.4	72.1	0		64	57.0	88.4	286.5
„Дедиње“	100	100	100	0	856	0	273.0	260.9	126.5
УКУПНО	85.7	85.5	90.1	0	856	64	204.5	220	241

За интервенцију **аортно-коронарног троструког бајпаса у ЕКК**, податке је доставио Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, где је на дан 31.12.2016. године чекало на листи 1.292 пацијента, што је нешто мање него претходне године (графикон 26). Током 2016. године, ова интервенција је извршена код 949 пацијената, као и претходне године (графикон 27).

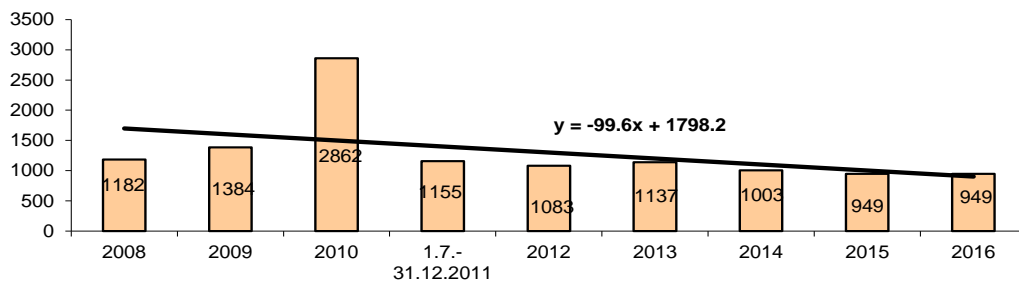
Просечна дужина чекања на процедуру била је 153,5 дана и дужа је у односу на претходну годину (графикон 28). У посматраном извештајном периоду уписано је на листу чекања 1.390 нових пацијената, што је мање у односу на претходне године (графикон 29).

Број пацијената на листи чекања за аортно-коронарни троструки бајпас у ЕКК
Графикон 26.

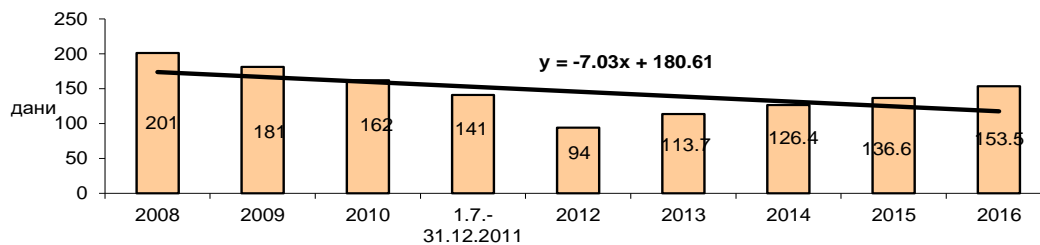
Број пацијената којима је урађен аортно-коронарни троструки бајпас у ЕКК у болницама у Београду, 2008-2016. год.

Графикон 27.

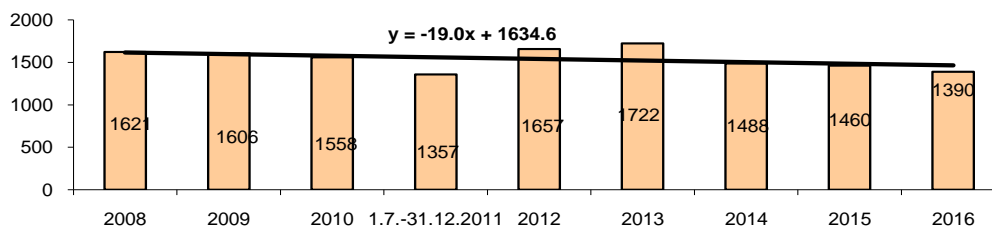
Просечна дужина чекања за аортно-коронарни троструки бајпас у ЕКК

Графикон 28.

Број нових пацијената на листи чекања за аортно-коронарни троструки бајпас у ЕКК у болницама у Београду

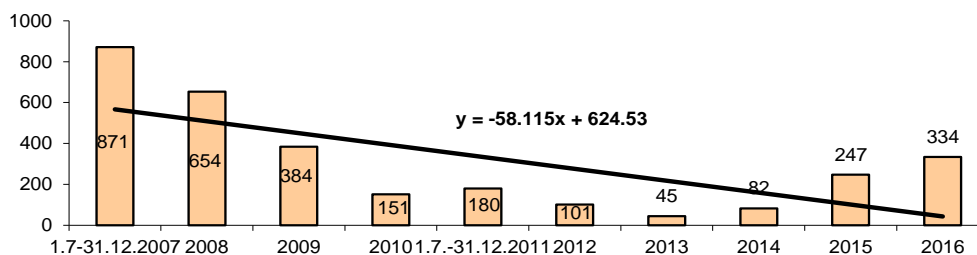
Графикон 29.

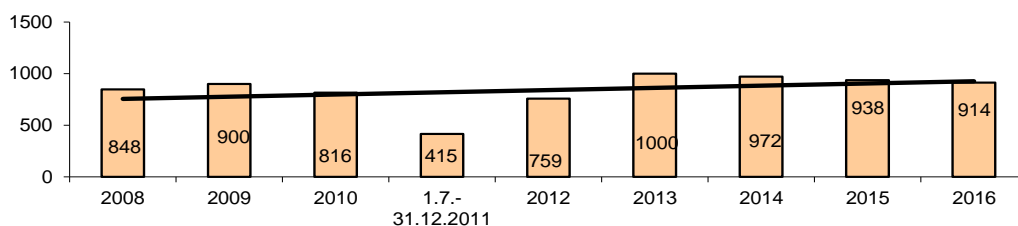
У Клиничком центру Србије води се листа чекања за интервенцију „in situ” bypass. На дан 31.12 2016. године, било је 334 пацијената на листи чекања, што је највише у претходних седам година (графикон 30). У току 2016. године, ова

интервенција је извршена код 914 пацијената (графикон 31), од којих је 602 (65,9%) са листе чекања. Просечна дужина чекања на процедуру била је 106,6 дана и већа је у односу на претходну годину (графикон 32). У посматраном извештајном периоду уписано је на листу чекања 818 нових пацијената, што је више у односу на претходне године.

Број пацијената на листи чекања за „in situ” бајпас у болницама у Београду
Графикон 30.

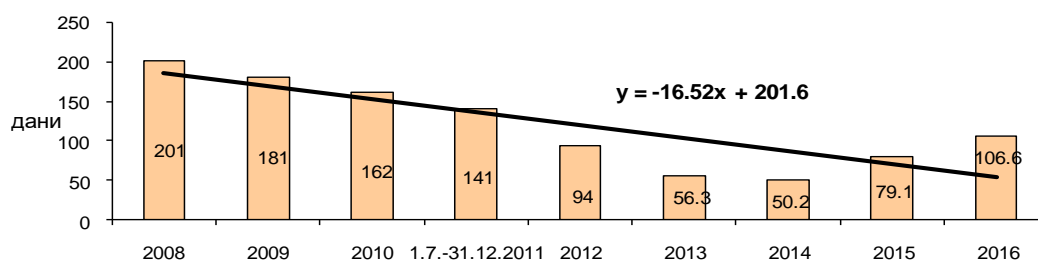

Број пацијената којима је урађен „in situ” бајпас у болницама у Београду, 2008-2015.
Графикон 31.

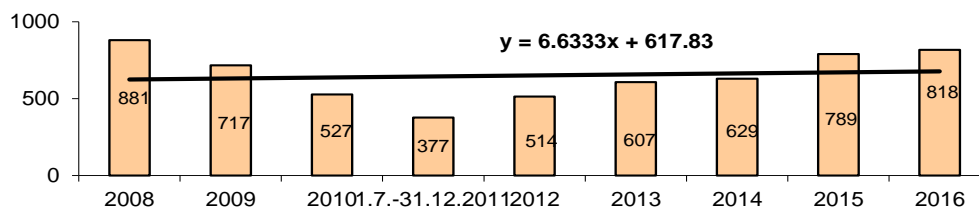

Просечна дужина чекања за „in situ” бајпас

Графикон 32.

Број нових пацијената на листи чекања за „in situ” бајпас у болницама у Београду
Графикон 33.

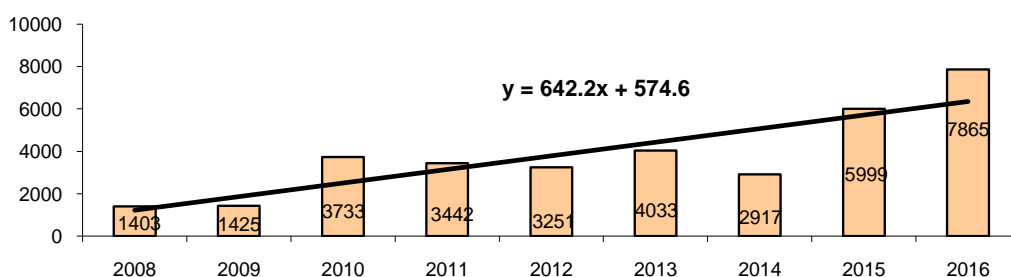
Томографију магнетном резонанцијом у Београду обавља 7 болница на 10 апарата (4 апарата у КЦС и по 1 апарат у: КБЦ „Бежанијска коса“, Институту за онкологију и радиологију Србије, Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Институту за реуматологију, Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ и Универзитетској дечјој клиници). У овим установама, према подацима из извештаја о извршењу планова рада за 2016. годину, пружено је 79.176 услуга на магнетној резонанци за 36.131 пацијента (без података о броју пацијената у Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“).

Податке за листе чекања за томографију магнетном резонанцом су доставиле 3 болнице: КЦС, КБЦ „Бежанијска коса“ и Специјална болница за цереброваскуларне болести „Свети Сава“. У њима се обави око 35.000 прегледа на магнетној резонанци (око 44% од укупно урађених прегледа на МР). Педијатријске болнице (Универзитетска дечја клиника и Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије) немају листе чекања за дијагностику магнетном резонанцом, док Институт за онкологију и радиологију Србије обавља ову дијагностику само за „своје“ пацијенте (пацијенти оболели од малигнух болести, који се заказују за прегледе).

На дан 31.12.2016. године, на листи чекања у 3 болнице (КЦС, КБЦ „Бежанијска коса“ и Специјална болница за цереброваскуларне болести „Свети Сава“) било је 7.865 пацијента (графикон 34). То је знатно више у односу на претходну годину, а повећање је забележено у КЦС и КБЦ „Бежанијска коса“.

Број пацијената на листи чекања за томографију магнетном резонанцом у болницама у Београду

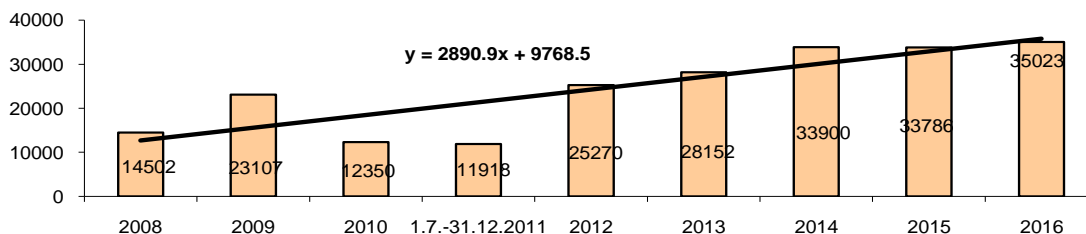
Графикон 34.

У току 2016. године преглед на магнетној резонанци је извршен код 35.023 пацијента, више него претходне године (графикон 35). Међутим, треба имати у виду, да је раније праћен број прегледа главе и кичме, а од 2014. године и број свих осталих прегледа на магнетној резонанци.

Број пацијената којима је урађена томографија магнетном резонанцом у болницама у Београду

Графикон 35.

Подаци о квалитету вођења листа чекања за томографију магнетном резонанцијом

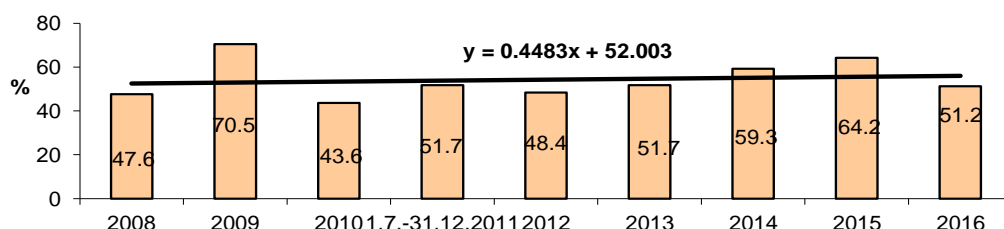
Табела 11.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број пацијената на листи на дан 31.12.			Бр. пацијената са листе којима је урађена процедура			Укупан број свих пацијената којима је урађена процедура у ЗУ			Укупан број дана на листи			Бр. нових пацијената на листи		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КЦС	1910	4009	5792	9722	11687	10208	19498	18295	22930	605279	809215	1155318	10991	15477	14449
КБЦ „Б. Коса“	558	1300	1635	7179	6458	5106	7227	6545	5112	328371	331221	333649	7515	7722	6337
„Свети Сава“	449	690	438	3189	3556	2636	7175	8946	6981	334528	224625	324179	3537	4201	3032
УКУПНО	2917	5999	7865	20090	21701	17950	33900	33786	35023	1268178	1365061	1813146	22043	27400	23818

Од укупног броја урађених томографија магнетном резонанцом, 17.950 или 51,2% је урађено код пацијената са листе чекања (графикон 36). У КЦС, 44,5% је урађено код пацијената са листе чекања, у Специјалној болници „Свети Сава“ 37,8%, а у КБЦ „Бежанијска коса“, 99,9% прегледа је урађено код пацијената са листе чекања (табела 12).

Процент урађених томографија магнетном резонанцом код пацијената са листе чекања у болницама у Београду

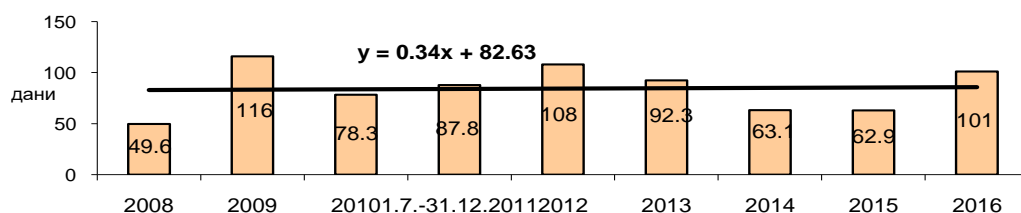
Графикон 36.

Просечна дужина чекања на процедуру била је 101 дан, више него претходне године (графикон 37). Просечна дужина чекања је повећана у све три болнице (табела 12).

Просечна дужина чекања на томографију магнетном резонанцом у болницама у Београду

Графикон 37.

Показатељи квалитета вођења листа чекања за томографију магнетном резонанцијом

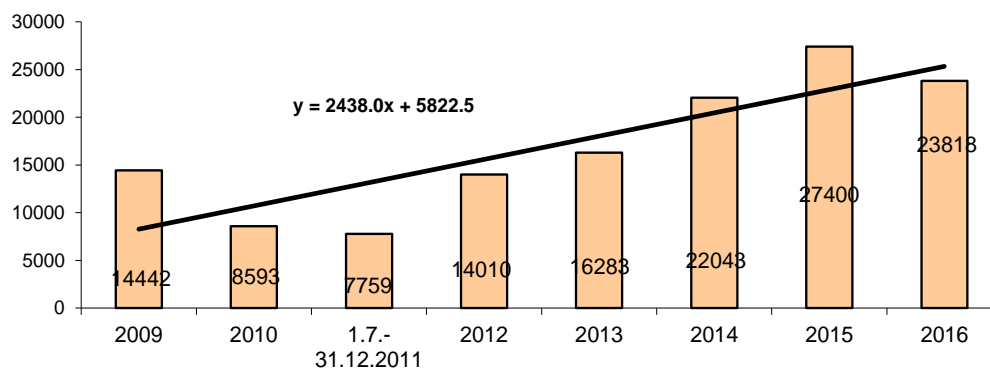
Табела 12.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	% извршених процедура са листе у односу на укупан број			Број пацијената са листе чекања који су скинути/ обрисани са листе			Просечна дужина чекања		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КЦС	49.86	63.9	44.5	0	0	0	62.3	69.2	113.2
КБЦ „Б. Коса“	99.34	98.7	99.9	0	0	0	45.7	51.3	65.3
„Свети Сава“	44.45	39.8	37.8	0	0	0	104.9	63.2	123.0
УКУПНО*	59.26	64.2	51.2	0	0	0	63.1	62.9	101.0

У посматраном извештајном периоду уписано је на листу чекања 23.818 нових пацијента (графикон 38). То је знатно више у односу на претходне године, осим 2015. године, због наведене промене у извештавању. Нема података о броју пацијената који су скинути/обрисани са листе чекања.

Број нових пацијената на листи чекања за томографију магнетном резонанцом у болницама у Београду

Графикон 38.

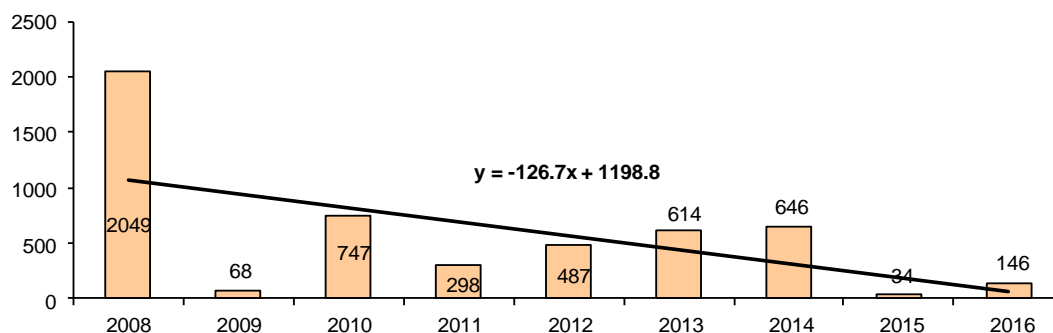

Скенер дијагностику обавља 10 болница у Београду на укупно 18 апарата (8 апарата у КЦС, 2 у КБЦ „Земун“ и по 1 у: КБЦ „Звездара“, КБЦ „Бежанијска коса“, Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Институту за онкологију и радиологију Србије, Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“, Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије, Универзитетској дечјој клиници и Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“). У њима је у 2016. години пружено укупно 116.276 услуга скенер дијагностике.

Извештај о показатељима квалитета вођења листа чекања за скенер дијагностику доставиле су 3 болнице: КБЦ „Земун“, КБЦ „Звездара“ и Специјална болница за цереброваскуларна обољења „Свети Сава“. Према наводима КБЦ „Бежанијска коса“ у овој установи не постоји формирана листа чекања за прегледе скенером, те да обзиром на динамику рада нема потребе за формирањем листе чекања. Скенер апарат у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ не ради од пожара, 2009. године, а у квару је и апарат у Институту за ортопедско-хируршке болести „Бањица“. Педијатријске болнице (Универзитетска дечја клиника и Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије) немају листе чекања за скенер дијагностику. Институт за онкологију и радиологију Србије обавља скенер дијагностику само за „своје“ пацијенте (пацијенти оболели од малигних болести, који се заказују за прегледе), као и Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ и Клинички центар Србије, који не доставља податке о листама чекања.

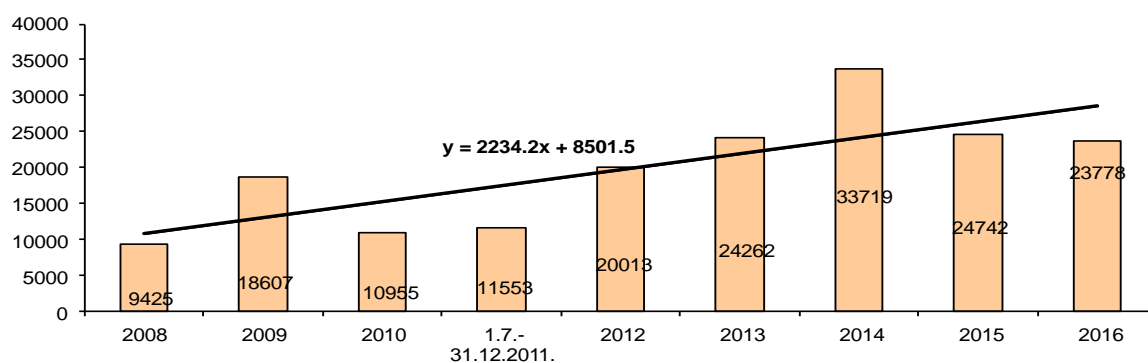
Анализом су обухваћене све услуге скенер дијагностике. **Добијени подаци из здравствених установа су лошег квалитета и не одговарају реалном стању, због чега треба узети са резервом анализу о листама чекања за скенер дијагностику.** На дан 31.12. 2016. године, на листи чекања за скенер дијагностику у овим болницама било је само 146 пацијената, што сигурно није тачан податак (графикон 39).

Број пацијената на листи чекања за скенер дијагностику у болницама у Београду
Графикон 39.

Према добијеним извештајима скенер дијагностика је током 2016. године, у ове 3 болнице обављена код 23.778 пацијената, што је мање у односу на претходну годину (графикон 40). У Специјалној болници за цереброваскуларна обољења „Свети Сава“ је обављено, чак 14.012 прегледа на скенеру.

Број пацијената којима је урађена скенер дијагностика у болницама у Београду
Графикон 40.

Подаци о квалитету вођења листи чекања за скенер дијагностику

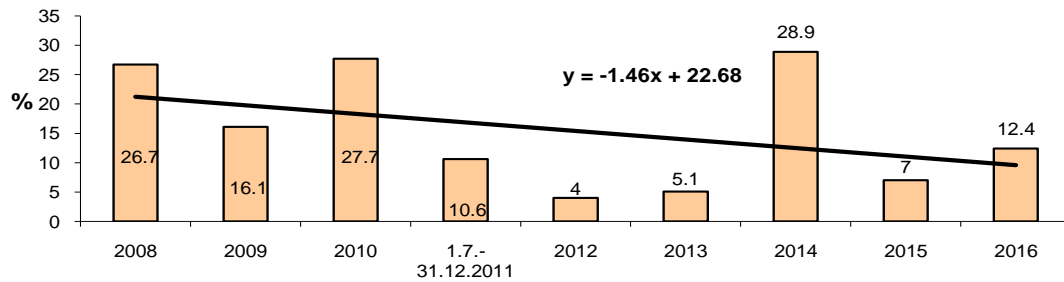
Табела 13.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број пацијената на листи на дан 31.12.			Бр. пацијената са листе којима је урађена процедура			Укупан број свих пацијената којима је урађена процедура у ЗУ			Укупан број дана на листи			Бр. нових пацијената на листи		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КБЦ „Земун“	85	28	0	1642	761	1182	9064	5924	6336	119160	21126	12883	3212	975	1381
КБЦ „Б. Коса“	561	0	0	7216	45		7264	45		328671	740		7550	47	
КБЦ „Звездара“	0	3	146	461	918	1365	2170	2366	3430	10095	7660	40950	610	1065	1700
„Свети Сава“	0	3	0	429	18	404	15221	16407	14012	25705	1111	19562	446	18	463
УКУПНО	646	34	146	9748	1742	2951	33719	24742	23778	483631	30637	73395	11818	2105	3544

Од укупног броја прегледа обављених на скенеру, само 2.951 (12,4%) је обављен код пацијената са листе чекања, што сигурно није тачан податак (графикон 41). У КБЦ „Звездара“ је 39,8% прегледа на скенеру обављено код пацијената са листе чекања, у КБЦ „Земун“ 18,6%, а само 2,9% у Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ (табела 14).

Процент урађених прегледа на скенеру код пацијената са листе чекања у односу на укупан број урађених прегледа на скенеру у болницама у Београду

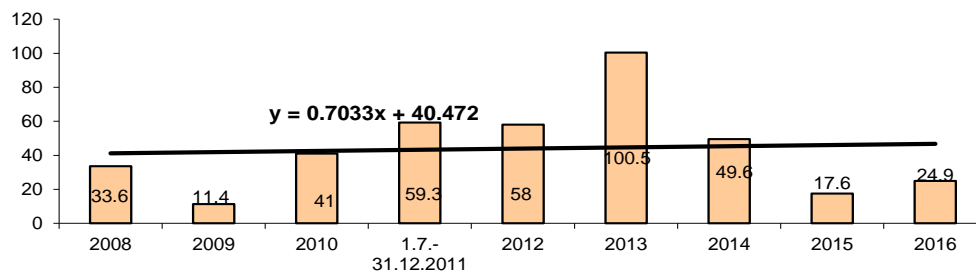
Графикон 41.

Просечна дужина чекања на скенер дијагностику у болницама у Београду била је 24,9 дана (графикон 42). Просечна дужина чекања на скенер дијагностику има вредности од 10,9 дана у КБЦ „Земун“ до 48,4 дана у Специјалној болници „Свети Сава“ (табела 12).

Просечна дужина чекања на скенер дијагностику у болницама у Београду

Графикон 42.

Показатељи квалитета вођења листи чекања за скенер дијагностику

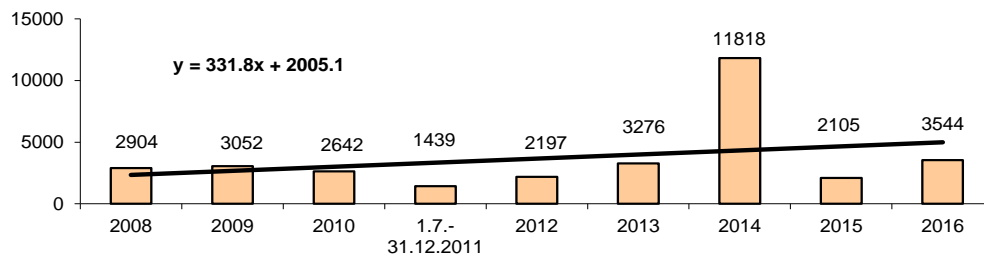
Табела 12.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	% извршених процедура са листе у односу на укупан број			Број пацијената са листе чекања који су скинути/ обрисани са листе			Просечна дужина чекања (дани)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
КБЦ „Земун“	18.1	12.8	18.6	1431	176	199	72.6	27.8	10.9
КБЦ „Б. Коса“	99.3	100					45.6	16.4	
КБЦ „Звездара“	21.2	38.8	39.8			252	21.9	27.8	30.0
„Свети Сава“	2.8	0.1	2.9				59.9	61.7	48.4
УКУПНО	28.9	7.0	12.4	1431	176	451	49.6	17.6	24.9

У току 2016. године, на листу чекања за скенер дијагностику у ове 3 болнице је уписано 3.544 нових пацијента (графикон 43). Према добијеним подацима, 1.381 нови пацијент је уписан на листу чекања у КБЦ „Земун“, 463 у Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ и 1.700 у КБЦ „Звездара“. У истом периоду са листе чекања је скинут 451 пацијент у КБЦ „Земун“ и КБЦ „Звездара“.

Број нових пацијената уписаних на листу чекања за скенер дијагностике у болницама у Београду

Графикон 43.

Закључак

Добијене резултате о квалитету вођења листа чекања треба тумачити са резервом, због ограничења софтверског програма и начина извештавања здравствених установа, посебно у области скенер дијагностике. Ипак се може констатовати да је број пацијената на листама чекања у београдским болницама велики и да 32.407 пацијената чека неку процедуру са листе чекања (без скенер дијагностике). То је више него претходне године, када је на листама чекања било 29.893 пацијената (у 2007. години око 25.000 пацијената). **Највише пацијената на листи чекања је за ендопротезу кука или колена, 9.765, а затим за операцију катаракте, 9.144.** За преглед на магнетној резонанци чека око 7.800 пацијената, а остали пацијенти чекају на кардиоваскуларне интервенције.

Листа чекања за тоталну протезу кука и колена је повећавана из године у годину, са 3.751 пацијената у 2007. години, на око 7.500 пацијента у 2012. години, до преко 9.500 пацијената у 2016. години. Годишње се уради око 2.700 ових операција (од тога 2.200 за пацијенте са листе чекања), али се на листу уписује све више нових пацијената, тако да је у 2016. години двоструко више пацијената уписано на листу чекања него што је урађено операција. Просечна дужина чекања на операцију има тенденцију пораста и износи преко 17 месеци.

На листи чекања за операцију катаракте је 9.144 пацијената, што је за око 160 мање у односу на прошлу годину. У току 2016. године оперисано је око 6.700 пацијената, а просечна дужина чекања на операцију око 12 месеци. На листу је током године уписан 8.191 нови пацијент, што је мање у односу на претходну годину када је било 8.942 нова пацијента.

У области селективне коронарографије, листа чекања је смањена готово пет пута у периоду од 2007. до 2016. године (са 7.127 пацијената у 2007. години на 1.539 у 2016. години). Годишње се уради близу 13.700 интервенција (од којих око 7.800 за пацијенте са листе чекања), а на листу се упише око 8.600 нових пацијената. Просечна дужина чекања на интервенцију је око 48 дана.

На листи чекања за ПТЦА је 410 пацијената, знатно мање у односу на претходне године. Годишње се уради преко 5.500 интервенција (од којих око 1.900 за пацијенте са листе чекања), а на листу се упише око 2.700 нових пацијената. Просечна дужина чекања на интервенцију је 58,8 дана.

За уградњу вештачких валвула чека 1.419 пацијената, нешто више него 2015. године. У току 2016. године оперисано је 863 пацијената (од којих 778 са листе чекања), а на листу је уписано 1.259 нових пацијента. Просечна дужина чекања на операцију је 241 дан.

У области дијагностике магнетном резонанцом, на листи чекања је око 7.800 пацијената. Урађено је укупно 35.023 прегледа, од којих 17.950 за пацијенте са листе чекања. На листу је уписано 23.818 нових пацијената, а просечна дужина чекања на преглед била је 101 дан.

Број нових пацијената који се уписују на листу чекања током године се повећава за све наведене процедуре. И број урађених процедура има тренд пораста. Међутим број урађених процедура је мањи од броја нових пацијената који се уписују на листу (изузев за кардиоваскуларне процедуре), што доводи до повећања дужине чекања на интервенцију.

Просечна дужина чекања на процедуре са листе чекања има тенденцију смањења за кардиолошке и кардиохируршке интервенције и операције. За операцију катаракте просечна дужина чекања је повећана са 200 дана у 2007. години, на 344 дана у 2014. години, а на 353 дана у 2016. години. На уградњу тоталне протезе кука и колена, чекало се у 2007. години око 8 месеци, у 2012. години око 11 месеци, у 2014. години око 15 месеци, а у 2016. години 17 месеци. Просечна дужина чекања на селективну коронарографију се смањује из године у годину (са 98 дана у 2007. години, преко 51 дан у 2009. години, на 44 дана у 2014. години, док је у 2016. години повећана на 48 дана). На ПТЦА се чекало 58,8 дана (у 2008. години - 76 дана), а на томографију магнетном резонанцом 101 дан (88 у 2011. години). На уградњу вештачких валвула пацијенти су чекали у просеку по 241 дан, што је дуже у односу на претходне године, (2008. године -211 дана).

Према доступним подацима, просечна дужина чекања и за операцију катаракте и за уградњу ендопротезе кука и колена је знатно већа у односу на државе ОЕЦД-а, које публикују овај податак.

Активности које предузима РФЗО на формирању јединствене листе чекања, од 1. априла 2014. године, треба да допринесу смањењу дужине чекања на процедуре са листе чекања, као и смањењу броја пацијената на листи.

ЛИТЕРАТУРА

1. OECD (2016), Health at a glance: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris. <http://www.oecd.org/health/health-at-a-glance-europe-23056088.htm>   Приступљено: 23.05.2017.